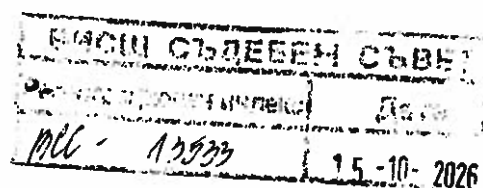

Български институт за правни инициативи
Ул. „Г.С. Раковски“ 132А, ет. 3,
София 1000, България
Тел. +359 2 980 80 84
www.bili-bg.org
office@bili-bg.org

Изх. №: ИПСН 461-15102026

ДО

СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА

ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

На основание чл. 29и, ал. 2 от Закона за съдебната власт и чл. 15, ал. 1 от Правила за провеждане на избори на членове на Висшия съдебен съвет от съдиите, прокурорите и следователите (дати на избор 07.11.2026 г. и 08.11.2026 г.) отправяме към кандидата за член на Висшия съдебен съвет, Съдийска колегия – **НАДЯ ГЕОРГИЕВА ПЕЛОВСКА – ДИЛКОВА** следните въпроси:

ОБЩИ ВЪПРОСИ:

1. Каква е Вашата оценка за ефективността на настоящия Висш съдебен съвет за осигуряване и отстояване на независимостта на съдебната власт и отделните магистрати, например като при случаите със съдия Владислава Цариградска, съдия Ивайло Йосифов, прокурор Ивайло Занев, прокурор Иво Илиев, разкритията около кръга на Петьо Петров - „Евроото“ и Мартин Божанов - „Нотариуса“? Какво бихте променили, ако Ви изберат за член на ВСС при изпълнение на тези правомощия и задължения?
2. Какво е Вашето мнение за възможността да бъдат отзовавани изборни членове на ВСС от професионалната квота?
3. На какъв профил и на какви конкретни професионални и морални качества ще държите, когато се наложи да избирате председател на ВКС, председател на ВАС и главен прокурор на Република България във Вашия мандат, ако бъдете избран за член на Висшия съдебен съвет?
4. Една от широко дискутираните теми в магистратските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса - смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е

законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата?

5. При разработването на представената от Вас концепция използвали ли сте система с генеративен изкуствен интелект или софтуер, базиран на големи езикови модели?

ВЪПРОСИ ПО КОНЦЕПЦИЯТА:

1. На стр. 11–12 от Вашата концепция предлагате децентрализация на конкурсите за повишаване, като те се провеждат за всеки отделен съд. Предлагате също така Общото събрание на по-горния съд да изразява мнение за качествата на кандидатите, което да подпомага оценяването и решението на конкурсната комисия. Не смятате ли, че подобна система създава предпоставки за засилване на местните професионални и лични зависимости и за поставяне в привилегировано положение на кандидатите, които вече работят в съответния съд, включително като командировани? Какви гаранции предлагате срещу подобно влияние и как ще бъде осигурена възможността за ефективно оспорване на оценка, основана на субективните впечатления на бъдещите колеги?
2. На стр. 13–14 от концепцията Ви посочвате, че командироването трябва да се утвърди като средство за бързо решаване на проблемите с натовареността и да се използва само по изключение. Същевременно предлагате ограничаване на продължителността му до 1–2 години. Защо смятате, че подобен срок е оправдан, след като през цялото това време командированият съдия може да се намира в зависимост от административния ръководител, който има правомощието да прекрати командироването? Какви конкретни механизми за контрол бихте подкрепили, така че командироването да не продължава да служи като инструмент за заобикаляне на конкурсното начало и за влияние върху кариерното развитие на съдиите?
3. На стр. 21 от концепцията Ви посочвате, че държавните такси по делата са *„пренебрежително и нелогично ниски, не са променяни от 20 години и по никакъв начин не са съобразени нито с икономическите условия в страната, нито с реалните разходи за правосъдие“*. Предлагате и ВСС да започне преговори с Министерството на финансите и Министерството на правосъдието за повишаване на събираемостта на вземанията на съдебната власт, установяване на адекватни нива на съдебните такси и ограничаване на възможностите за освобождаване от такси и разноски. Не смятате ли, че подобни мерки биха ограничили достъпа до правосъдие, особено за гражданите с ниски доходи и уязвимите групи? Смятате ли, че увеличаването на приходите от съдебни такси трябва да бъде приоритет на ВСС?
4. На стр. 22 от Вашата концепция констатирайте необходимост от по-ефективно разходване на средствата, включително чрез *„набелязването на приоритетни бюджетни области, както и на такива, съставляващи източник на резерв от неоправдано*

- придадени средства*". Бихте ли посочили конкретно кои разходи на съдебната власт определяте като неоправдани и къде виждате възможности за икономии?
5. В контекста на горния въпрос предлагате преминаване към програмно бюджетиране. Как по-конкретно си го представяте и какви измерими показатели бихте използвали при разпределението на средствата между отделните съдилища?

С уважение,

Биляна Гяурова-Вегертседер

Директор

Български институт за правни инициативи